

- 1.თხა იყო, პირველი ცხოველი, რომელიც ადამიანის მიერ იქნა მოშინაურებული.
- 2.ფრაზა Judas Goa –(козел) -არის- თხა -პროვოკატორი. ეს არის სპეციალურად გაწვრთნილი თხა, რომელსაც იყენებენ სასაკლაოებში, ხორცის გადამამუშავებელ ქარხნებში და ა.შ. თხის მოვალეობაში შედის გააცილოს (წინ წაუძღვეს) ცხვრის ფარას სასაკლაოზე გადასვლაში, ხოლო თვითონ თხა კი თავად ტოვებს იმ ადგილს დაუზიანებლად, რომელმაც იცის- ფარული გამოსასვლელი ადგილის შესახებ. თხა - პროვოკატორი ამშვიდებს ფარას და და აძლევს მას თავდაჯერებულობას.
- 3.თხების უმეტესობა ცხოვრობს აზიასა და ახლო აღმოსავლეთში
- 4.თხა იყო პირველი ცხოველი, რომელიც ადამიანის მიერ გამოიყენებული იქნა რძის მისაღებად.
- 5.მსოფლიოში 210 – ზე მეტი სახეობის ჯიშის თხა არსებობს
- 6.მსოფლიოში დაახლოებით 450 მილიონი რაოდენობის თხა არსებობს
- 7.პირველად, თხა ამერიკაში კოლუმბის მიერ იქნა შემოყვანილი 1493 წელს.
- 8.თხის იმპორტირება რეგულარულად ხდებოდა ამერიკაში1900-იანი წლების დასაწყისში
- 9.დედალი თხა. ინგლისურად - doe, ძიძა
- 10.მამალი თხა. ინგლისურად - ბილი, ქართულად ვაცი.
- 11.კასტრირებული თხისთვის სპეციალური სახელი რუსულად არ არსებობს. მაგრამ უდმურტში მას „ჭოვაკს ეძახიან,,. ინგლისურად - სველი
- 12.თხის შთამომავალია , თიკანი.
- 13.თხის მშობიარობის პროცესია - მოგება.-თიკანის.
- 14.თხას შეუძლია 1-დან 6-მდე თიკანის მოგება, მაგრამ, 4-6 თიკანის მოგება იშვიათია.
- 15.თხას ზედა ყბის წინა კბილები არა აქვს

16. თხას აქვს 24 მოლური და 8 ინჩი

17. დედალ და მამალ თხას (ვაცს) ორივეს შეიძლება ჰქონდეს წვერი

18. ჩვეულებრივ, თხას აქვს ორი ძუძუ, ხოლო ძროხას- ოთხი.

19. თხებს - ძროხებისა და ცხვრისგან განსხვავებით, ურჩვენიათ ძოვებით ჭამა, ისინი ჭამენ ფოთლების ზედა ნაწილებს, რომელიც ყველაზე ნაზი და წვნიანია.

20. თხა არ ჭამს კონსერვის ქილას, ტანსაცმელს ან ნაგავს.

21. თხები დროის გარკვეულ პერიოდებში არიან გასული სამოვარზე, რომელიც ემთხვევა თხის სეზონური ნადირობის დაწყებას.

22. სამოვარზე ყოფნის დროს დროს მამალი თხები(ვაცები) კარგაენ მადას და დედალი თხის მიმართ დაინტერესებას, აწყობენ ჩხუბს ერთმანეთთან და ამ დროს გამოიკვეთება ძლიერი „მუსკულური,, სუნი.

23. ლაქტაციაში მყოფი თხები როცა იმყოფებიან მამალ თხებთან ერთად , მაშინ რძეს აქვს დამახასიათებელი „თხის“ სუნი.

24. თხა შეიძლება დაიბადოს როგორც რქებით და ასევე (რქების გარეშე-გენეტიკურად)

25. ერთწლიანი თხის შეჯვარება უნდა მოხდეს , მაშინ როდესაც მათი წონაა მინიმუმ 36 კგ, ან როდესაც მათ მიაღწიეს ზრდასრული წონის(60-75)% -ს (მათი ჯიშისთვის). ასევე, თხა უნდა იყოს კარგ მდგომარეობაში (შეფასება - ქულებით) და ჯანმრთელი.

26. თხის ხორცს უწოდებენ ფრანგულად Chevon (Chevon) - ეს არის ცხოველის ხორცი, რომლის დაკვლაც მოხდა, რძით კვების შეწყვეტის შემდეგ.).

27. თხა მიეკუთვნება Bovidae (მსხვილფეხა რქოსანი) ოჯახის ქვედანაყოფს Caprinae (თხა). ისინი ხარის და ანტილოპების ახლო ნათესავები არიან.

28. თხის სიცოცხლის ხანგრძლივობა(8-12) წელია, ზოგიერთ შემთხვევაში თხას შეუძლია 15 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ცხოვრება.

29. მსოფლიოში ბევრ ადამიანი მოიხმარს მისგან რძეს და პროდუქტებს მხოლოდ თხებისა და არა სხვა ცხოველებისგან.

30. დედალი თხის სქესობრივი მომწიფება იწყება(8-10) თვეში, ხოლო მამალი თხების (ვაცების კი- (4-8)თვეში

31. ერთ მოზრდილ თხას შეუძლია გაანაყოფიეროს 20-დან 40-მდე თხის ნახირი.

32. თხის ორსულობის ხანგრძლივობა - (146-155) დღეა.

33. როგორც წესი, თხის განაყოფიერების სეზონი იწყება აგვისტოს ბოლოს და გრძელდება იანვრამდე, თუმცა ზოგიერთ თხა შეიძლება სხვა დროსაც მივიდეს „სანადიროდ„- განაყოფიერების მიზნით.
34. თხებს არ მოსწონთ დასველება, და ურჩევნიათ თავშესაფრის ძებნა წვიმის დროს
35. კაბრიტო (კაბრიტო) - ესპანური სიტყვაა თხისთვის, რომელიც დაკლული იყო ხორცისთვის, ერთი კვირის ასაკში ან ზოგადად, დაბადებიდან მალევე.
36. უპირველეს ყოვლისა, თხის ორგანოზმში რძის ცხიმის დაგროვება ხდება არა გარედან, არამედ შიგნით, ორგანოების გარშემო.
37. (ნადირობა) - პერიოდი, როდესაც თხა მზადაა შეჯვარებისთვის.
38. ესტრალური ციკლი, ჩვეულებრივ, (18-22) დღეა
39. ნადირობის ხანგრძლივობა-(12-36) საათი
40. ნადირობის ნიშნებია კუდის ქნევა, ლორწოვანი გამონადენი, სისხლდენა, სხვა თხაზე გადახტომა და ა.შ.
41. თხის სხეულის ნორმალური ტემპერატურაა (38,7-დან 40,3)°C-მდე.
42. თხის გულისცემა- პულსი (70-დან 135) ცემს / წთ-ში
43. ნორმალური სუნთქვის სიხშირე (12-დან 15) სუნთქვა/ წუთში
44. თხა მხტომელი ცხოველია და შეუძლია გადახტომა 150 სმ-ით ზემოთ.
45. თხებს აქვთ ოთხკამერიანი კუჭი, რომელიც შეიცავს ბაქტერიებს რომლებიც ხელს უწყობენ მიღებული საკვების ფერმენტირებას.
46. ჯიშის მიხედვით, ზრდასრული თხის წონა შეიძლება იყოს 10-დან 136 კგ-მდე, და 12-დან 160 კგ-მდე.
47. თხების დიდ ჯგუფს ნახირი ეწოდება..
48. თხები შეიძლება დაიბადონ ჰერმაფროდები (უნაყოფო).
49. თხები შეიძლება დაკოჭლდნენ უკანა ფეხზე ინექციის შემდეგ, თუკი საჯდომის ნერვთან შეხებაში მოხვდა ინექცირება.
50. სისხლი რძეში - ეს არ ნიშნავს, რომ აუცილებლად მასტიტია. ეს შეიძლება იყოს საწველი ძუძუების დაზიანება, ან ძუძუების სისქე ან მისი ზედმეტი დაჭიმვისგან (ბევრი რძე. არ

გამოდოდა გაჭიმვის დროს), ან გარკვეული ვიტამინებისა და მინერალების დეფიციტის გამო.

51. იმ დროს როცა ფულის ნიშნები- მონეტები, არ იყო გავცელებული თხა იცვალბოდა ვერცხლზე, რადგან ისინი ძალიან ძვირფასად -ფასეულად ითვლებოდნენ.

52. ერთ – ერთი ძველი ეგვიპტელი ფარაონი დამარხეს 2234 თხასთან ერთად.

53. თხის რძე უფრო მეტ კალციუმს, ვიტამინ A- ს და ნიაცინს - B3-ს შეიცავს, ვიდრე ძროხის რძე.

54. თხის ხორცი უფრო ნაკლებ ცხიმოვანი და ქოლესტერინის შემცველია -ძროხის, ფრინველის, ღორის და ცხვრის ხოცთან შედარებით.

55. 12 000 წლის წინ თხის ნახატები ევროპაში გამოქვაბულების კედლებზე აღმოაჩინეს.

56. თხა ერთ – ერთი სუფთა ცხოველია და გამორჩეულად ჭამს - სხვა შინაურ ცხოველებთან შედარებით .

57. მერძეული ჯიშის რძის თხებს ძალიან მცირე რაოდენობით უგროვდებათ ცხიმი კანქვეშ.

58. თხები არ ჭამენ დაბინძურებულ საკვებს , რომელსაც აქვს დამახასიათებელი ცუდი სუნი., ან საკვები დევს მიწაზე.

59. ინდოეთის ცნობილი საზოგადო მოღვაწე მაჰათმა განდი, 30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში სვამდა თხის რძეს.

60. კარლ სანდბერგმა, ამერიკელმა პოეტმა, როდესაც ჟურნალმა Life (1938 გამოშვება) სთხოვა, საყვარელ ძაღლთან ყოფილიყო მისი ფოტოსურათი, ამტკიცებდა, რომ ის არ უნდა იყოს გამოსახული ძაღლთან, არამედ ის უნდა იყოს სურათზე მის თხასთან ერთად.

61. ნატურალური ჰომოგენიზირებული თხის რძე ადამიანის მიერ შეითვისება 20 წუთზე ნაკლებ დროში, ძროხის რძისაგან განსხვავებით, რომლის შეთვისებაც მოხდება მთელი დღის განმავლობაში.

62. მცენარეებით თხების მოწამვლა უმეტესად გაზაფხულზე ხდება, როდესაც თხები ახალ სამოვრებზე გადადიან.

63. თხა არ იზრდება ისე სწრაფად, როგორც ცხვრები, რადგან მათ საკვებს არა აქვს კალორიულობის მაღალი მაჩვენებელი წონის მოსამატებლად.

64. თხებს არ აქვთ ცრემლსადენი სადინარები.

65. ბერწი ცხოველები უმეტესად არიან უნაყოფოები.

66. ხსენი არის პირველი რძე, რომელიც წარმოიშობა თიკანის დაბადების შემდეგ. იგი შეიცავს დიდი რაოდენობით იმუნოგლობულინებს (ანტისხეულები), ვიტამინ A- ს, მინერალებს, ცხიმს და არის ენერჯის წყარო. ახალშობილმა თიკანმა უნდა მიიღოს ასეთი რძე, დაბადებიდან არა უგვიანეს 24 საათისა, ეს მას მრავალი დაავადებისგან დაიცავს.
67. რაც უფრო დიდია თხის რქის მოცულობა, მით უფრო მაღალია მისი განაყოფიერების თვისებები.
68. ყავა აღმოაჩინეს თხებმა. მწყემსებმა შენიშნეს, რომ თხა უფრო ენერჯიული ხდებოდა მას შემდეგ, როცა ის შეჭამდა გარკვეული ხის მარცვლეულს და ეს იყო - ყავის ხის მარცვალი..
69. აბრამ ლინკოლნის შვილებთან თეთრ სახლში ცხოვრობდა ორი თხა.
70. გასულ საუკუნეებში თხებს ხშირად იყენებდნენ ჩვილების გამოსაკვებად.
71. ჩინეთში ცხოვრობს ყველაზე მეტი რაოდენობის თხა (170 მილიონზე მეტი
72. თხა (ბერძნული "chimera", ლათ. "კაპრა"). მამრობითი და მდედრობითი ცხოველების სიმბოლური მნიშვნელობა განსხვავებულია. თუ მამალი თხა (ბერძნული "ტრაგო") უფრო ხშირად განიხილება ვნების და სიცოცხლისუნარიანობის განსახიერებად და მოქმედებს როგორც უარყოფითი სიმბოლო, მაშინ დედალი თხა უძველესი დროიდან განიხილებოდა გამომკვებავად. თხის რქა ნაყოფიერი ბუნების სიმბოლოა ("cornucopia" - "cornu copiae").
73. პრო-სლავური ლეგენდების მიხედვით- თხა კვებავდა ღმერთ Perun- ს, ისევე როგორც ძველ საბერძეთში თხა ამაღლთა კვებავდა ახალგაზრდა ზევსს.. თხა განასახიერებდა ნაყოფიერებას, შესაბამისად, მისი კავშირი ღვთაებებთან და სხვა პერსონაჟებთან, რომლებიც კეთილდღეობისა და მოსავლის მცველები იყვნენ, ქარიშხალივით გაჟღენთეს დედამიწა: სლავებს შორის პერუნი, ლიტველებს შორის პერკუნები, სკანდინავიელთა შორის ტორნი, ინდოელებთან პუმანი, ბერძნებს შორის პან, პუშკიტ-სომი პრუსიელებს შორის.
74. უკრაინაში ცნობილ საჰაერო მილის რეზერვუარს,, თხა,, ეწოდება, რადგან ის დამზადებულია თხის ტყავისაგან ან ზოგიერთ სხვა ადგილას კი მას - კობზა ერქვა”(გ. ხოტკევიჩი).
75. თითების ფიგურას, რომელსაც ხშირად "თხას" უწოდებენ, სინამდვილეში პუზან- მუდრაა.